

УДК:378.14

Драчук А.О., зав. кафедрою, канд. вет. наук, доцент,
Демидюк С.К., Слівінська Л.Г., Личук М.Г., кандидати вет. наук, доценти ©
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ В СТУДЕНТСЬКИХ ГУРТОЖИТКАХ УНІВЕРСИТЕТУ

У роботі представлені матеріали кафедри внутрішніх хвороб тварин з питань виховної роботи студентів у позааудиторний час за місцем їхнього проживання. Встановлено, що виховна робота студентів повинна проводитись у нерозривному зв'язку із навчальним процесом.

Ключові слова: виховна робота, кафедра, місце проживання, анкетування.

Вступ. Виховна робота зі студентами проводиться згідно із загально-університетським і факультетським планами. Вона є однією з важливих складових частин діяльності викладачів вищих навчальних закладів. Виховання студентів здійснюється під час навчального процесу і в позанавчальний час за місцем їхнього проживання [1-3].

Студентам потрібно допомогти виховати в собі високі людські якості, прищепити культуру духовного ставлення до оточуючих, пізнати основу науки про людяність. Їм важливо навчитися розуміти гуманізм, а цього можна досягти шляхом виховання любові до праці [4,9].

Головними осередками позааудиторної культурно-виховної роботи є гуртожитки і студентський клуб. Розроблені та затверджені ректором університету Положення про студентський гуртожиток і Правила внутрішнього розпорядку в ньому, Положення про студентське самоврядування позитивно позначились на виховній ситуації в гуртожитках, роботі викладачів, які проводять зі студентами виховні заходи, що також позитивно впливають на формування особистісних рис молоді [5-7].

Значна увага приділяється безпосередньому залученню студентів до виховних заходів, підтриманню їхньої ініціативи щодо організації свого дозвілля та задоволення духовних потреб. На території університету розташована діюча церква.

Стан виховної роботи на кафедрі внутрішніх хвороб тварин періодично аналізується і розглядається на її засіданнях. Завдяки зусиллям співробітників кафедри помітно зросла ефективність виховної роботи зі студентами, урізноманітнилися її форми та способи проведення [8].

Співробітники кафедри внутрішніх хвороб тварин постійно удосконалюють традиційні форми виховної роботи за місцем проживання

студентів. Для забезпечення належного естетичного стану кімнат та дотримання студентами правил внутрішнього розпорядку проживання в гуртожитку викладачі кафедри відвідують студентів, допомагають їм порадами щодо естетичного оформлення житла, відведення робочого місця для самопідготовки, здійснюють контроль за підтриманням належного санітарного стану. Згідно з планом виховних заходів, що проводяться у студентській світлиці гуртожитку, яка є постійно діючим осередком національного виховання та культурного дозвілля студентів, співробітники кафедри працюють там. У цьому році проведена зустріч студентів, які проживають у гуртожитку університету, зі співробітниками кафедри (круглий стіл) щодо наукових здобутків кафедри, перспектив подальших наукових досліджень проблем внутрішніх хвороб тварин.

Мета роботи колективу кафедри внутрішніх хвороб тварин полягає в реалізації пізнавальних програм та формуванні мотивів професійної діяльності.

Матеріал і методи. Нами проведено анкетування студентів 1-5 курсів факультету ветеринарної медицини про необхідність роботи співробітників кафедри і факультету за місцем проживання студентів. На кожному курсі було опитано по 50 чоловік.

Результати досліджень. Як видно з таблиці 1, у студентів старших курсів підвищуються вимоги до роботи співробітників кафедри.

Таблиця 1.

Дані анкетування студентів ФВМ про доцільність роботи співробітників кафедри (2011 р.)

Питання анкети	Курси, відповіді, %				
	1	2	3	4	5
Чи необхідна робота співробітників кафедри в гуртожитку? Так.	95,2	83,6	79,4	72,6	63,8
Чи задоволені роботою, яку проводять співробітники кафедри? Так.	98,6	96,8	93,4	90,8	88,1

Таблиця 2.

Дані анкетування студентів ФВМ про доцільність роботи співробітників кафедри (2007 р.)

Питання анкети	Курси, відповіді, %				
	1	2	3	4	5
Чи необхідна робота співробітників кафедри в гуртожитку? Так.	94,6	82,4	78,2	70,8	62,4
Чи задоволені роботою, яку проводять співробітники кафедри? Так.	98,4	96,2	92,2	90,7	88,2

Порівнюючи дані анкетування студентів ФВМ, які були проведені у 2007 році (табл. 2), необхідно відмітити, що згадані показники були дещо нижчими. Чи необхідна робота співробітників кафедри у гуртожитку? – у 2011 році відповіді були наступні за курсами – 1 к. -95,2 %, 2 к.-83,6 %, 3 к. -79,4 %, 4 к. -72,6 %, 5 к. -63,8 %, а в 2007 році відповідно - 1 к. -94,6 %, 2 к.-82,4 %, 3 к. -78,2%, 4 к. -70,8 %, 5 к. -62,4 %. Чи задоволені роботою, яку проводять співробітники кафедри за місцем проживання студентів? Відповіді були наступні: 2011 рік - 1 к. -98,6 %, 2 к.-96,8 %, 3 к. -93,4 %, 4 к. -90,8 %, 5 к. -88,1 %, тоді як у 2007 р. - 1 к. -98,4 %, 2 к.-96,2 %, 3 к. -92,2 %, 4 к. -90,7 %, 5 к. -88,2 %. Наведені нами дані необхідно враховувати при виборі форм і методів виховної роботи за місцем проживання студентів. Посилення уваги зі сторони викладацького складу кафедри до підвищення культурного рівня студентів, їх духовного розвитку, створення сприятливих умов для самопідготовки та самовираження особистості формує мотивацію до успішної діяльності, що значно полегшує набуття студентами фахових знань.

Важливим чинником у проведенні ефективної виховної роботи зі студентами є відповідна організація навчального і виховного процесу на кафедрі, де підготовка спеціаліста ветеринарної медицини здійснюється на основі нормативних документів, що визначаються освітньо-професійною програмою. Завдяки методичному й емпіричному досвідові викладачі кафедри інтенсифікують навчальний процес шляхом зближення виховної і професійної діяльності та моделюють навчальний процес таким чином, щоб він відповідав реальним умовам виховання і навчання. У бесідах та семінарах зі студентами розглядаються основні проблеми внутрішніх хвороб тварин, професійної етики і деонтології на сучасному етапі, ставляться конкретні завдання, шляхи і підходи до їхнього вирішення. Акцентується увага на тому, що внутрішні хвороби займають значну частку усіх хвороб тварин і майбутньому лікареві ветеринарної медицини необхідний високий професійний рівень і громадська свідомість для вирішення цих проблем. Для ініціації програми наводимо приклади з життя щодо високої професійної та громадянської активності вчених університету, проводиться перегляд кінофільмів, обговорення книжок тощо. Теоретичною основою такого напрямку є концепція науково-контекстного навчання, яка забезпечує гармонійний розвиток особистості, її професійної діяльності та дозволяє поступово перейти від навчальної до фахової діяльності.

Реформа національної системи вищої освіти ґрунтується на реалізації ідей Болонського процесу і орієнтована на забезпечення мобільності у процесі навчання та гнучкості підготовки фахівців, враховуючи швидкоплинні вимоги національного та міжнародного ринків праці.

Постійно наголошується, що однією з основних складових вивчення предмету є самостійна робота студентів (10). Ця робота ґрунтується на здобутті знань у позааудиторних заняттях у бібліотеках, на кафедрах і в гуртожитках. Викладачі кафедри спрямовують діяльність студентів на формування творчого мислення, намагаються розширити їхній кругозір та ерудицію, допомагають у

підборі нової літератури для написання історії хвороби, дипломної роботи чи виконання науково-дослідної роботи. Самостійна робота є невід'ємною складовою і важливим чинником навчання у вищих навчальних закладах різних країн відповідного профілю за спрямованими програмами.

Виконана студентом самостійна робота у позааудиторних умовах (за місцем проживання) дозволяє визначити рівень засвоєння ним знань на лекціях, лабораторно-практичних заняттях. Саме тому в процесі самостійного опрацювання матеріалу студент бачить ті прогалини в знаннях, які йому слід ліквідувати негайно, щоб вони не стали серйозною перешкодою до глибшого опанування предмету.

Оскільки виховання і фаховість формують тільки ті знання, які приведені в логічну систему, то, отримавши їх, студент може пов'язати з іншими галузями виробництва, поглибити на основі комплексного вивчення дисципліни як в умовах аудиторних занять, так і під час самостійної роботи. Тільки таке поєднання форм під керівництвом викладача забезпечує творчий напрямок, мобільність і диференційований підхід до навчання та виховання із урахуванням умов сьогодення, необхідності реалізації умов Болонської угоди.

Висновки. Набутий співробітниками кафедри досвід показує, що поєднання виховної і навчальної роботи майбутніх спеціалістів повинно відбуватися у нерозривному зв'язку з державними вимогами і сучасним розвитком суспільства, за принципом комплексності, що передбачає використання у виховних цілях усіх форм навчального процесу. В процесі проведеної роботи виявлені оптимальні диференціальні підходи і напрямки активізації навчально-виховного процесу, свідомого, морального та інтелектуального ставлення до своїх обов'язків, що забезпечує формування професійних вмінь і навичок сучасного лікаря ветеринарної медицини.

Література

1. Берко Й.М. Сучасні методи дидактики і їх роль у поглибленні фундаментальної підготовки // Сучасні проблеми біології, ветеринарної медицини, зооінженерії та технології продуктів тваринництва: Збірник доповідей міжнарод. наук.-практич. конференції. Львів, 1997.
2. Дяченко М.И., Кандилович Л.А. Психология высшей школы. Учеб.-пособие. Мн., 1993.
3. Звіт про роботу факультету ветеринарної медицини за 2009-2010навч. рік. Львів, 2010.
4. Кобиляцький І.І. Методи навчально-виховної роботи у вищій школі. Львів, 1970.
5. Козак М.В. Навчально-виховний процес на факультеті ветеринарної медицини. Львів, 1998.
6. Кравців Р.Й., БеркоЙ.М., Брик М.В. Основи української державності, культури та духовності. Навчальна програма для студентів 1-5 курсів факультету ветеринарної медицини, зооінженерного та санітарно-технологічного. Львів, 1996.
7. Кравців Р.Й., СекретарюкК.В. Принципи аграрної освіти та дидактичні шляхи її реалізації у ЛНАВМ імені С.З. Гжицького// Сучасні проблеми біології, ветеринарної медицини, зооінженерії та технології продуктів тваринництва: Зб. доповідей міжнар. наук-практ. конф. Львів. 1997.

8. Стадник А.М., Олійник П.М, Мельник Й.Л. Пошуки оптимізації активних методів навчання при вивченні внутрішніх хвороб тварин -основа формування лікаря ветеринарної медицини// Тези доповідей міжнарод.наук.-методич. конференції "Ступенева система вищої аграрної освіти: концепція, актуальні проблеми та механізм запровадження". Київ, 1997.

9. Студент і закон. Збірник законодавчо-правових документів. Київ, 1997.

10. Стадник А.М., Драчук А.О., Демидюк С.К., Драч М.П., Личук М.Г. Самостійна робота студентів – важливий чинник якісної підготовки фахівців ветеринарної медицини. // Матеріали III Всеукраїнської наради – семінару зав. кафедр та провідних викладачів ФВМ аграрних ВНЗ III-IV рівнів акредитації “Стан та перспективи забезпечення якісної підготовки фахівців вет. медицини в умовах реформування ветеринарної служби та приєднання України до Болонської угоди”. Біла Церква 2007.

Summary

Drachuk A.O., chief of the department, candidate of veterinary sciences, docent,
Demydjuk S.K., Slivinska L.G., Lychuk M.G. candidates of veterinary sciences,
docents

*Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after
S.Z. Gzhytskyj.*

THE PECULIARITIES OF STUDENTS TRAINING AT THE FACULTY OF VETERINARY MEDICINE IN STUDENTSHOSTEL OF THE UNIVERSITY.

The work deals with the materials of the department of inner animals diseases, with the question of educational students work at over and above audience time, by the place of their living. It was set up, that students educational work has to be done in close connection with educational process.

Key words: *educational work, department, place of living, questioning.*